

HOECHST PRZECIWKO KOMISJI
POSTANOWIENIE SĄDU (piąta izba)
z dnia 16 grudnia 2004 r. *

W sprawie T-410/03

Hoechst AG, z siedzibą we Frankfurcie n. Menem (Niemcy), reprezentowana przez
adwokatów M. Klusmanna i M. Rübę oraz V. Turner, solicitor,

strona skarżąca,

przeciwko

Komisji Wspólnot Europejskich, reprezentowanej przez W. Möllsa, O. Beynet oraz
K. Mojzesowicz, działających w charakterze pełnomocników, oraz przez adwokata
A. Böhlkego, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana,

* Język postępowania: niemiecki.

mającej za przedmiot wniosek o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji C (2003) 3426 wersja ostateczna z dnia 1 października 2003 r. dotyczącej postępowania na podstawie art. 81 WE i art. 53 porozumienia EOG (sprawa COMP/E-1/37.370 — Sorbates), w części, w której ta dotyczy skarżącej, lub, ewentualnie, odpowiednie obniżenie wysokości grzywny nałożonej na skarżącą,

SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
(piąta izba)

w składzie: M. Vilaras, prezes, F. Dehousse i D. Šváby, sędziowie,
sekretarz: H. Jung,

wydaje następujące

Postanowienie

Okoliczności powstania sporu

1 W decyzji C (2003) 3426 wersja ostateczna z dnia 1 października 2003 r. (sprawa COMP/E-1/37.370 — Sorbates) (zwanej dalej „decyzją”) Komisja stwierdziła, iż liczne przedsiębiorstwa naruszyły art. 81 ust. 1 WE i art. 53 porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG), uczestnicząc w porozumieniach, decyzjach i uzgodnionych praktykach (zwanym dalej „kartelem”) na rynku sorbatów. Do przedsiębiorstw tych zaliczały się w szczególności Hoechst AG (zwana dalej „Hoechst”) i Chisso Corporation (zwane dalej „Chisso”), z siedzibą w Tokio (Japonia).

- 2 Na tej podstawie Komisja postanowiła nałożyć grzywny na te przedsiębiorstwa. W celu ustalenia wysokości tych grzywien Komisja zastosowała najpierw wytyczne w sprawie metody ustalania grzywien nakładanych na mocy art. 15 ust. 2 rozporządzenia nr 17 oraz art. 65 ust. 5 [WiS] (Dz.U. 1998, C 9, str. 3), a następnie swój komunikat dotyczący nienakładania grzywien lub obniżenia ich kwoty w sprawach dotyczących karteli (Dz.U. 1996, C 207, str. 4).

- 3 Za udział w kartelu na Hoechst nałożona została grzywna w wysokości 99 mln EUR [art. 3 lit. b) decyzji]. Grzywna ta odzwierciedlała w szczególności kierowniczą rolę w kartelu, jaką Hoechst odgrywała wspólnie ze spółką Daicel z siedzibą w Tokio (Japonia) (motywy 363–375 decyzji). Jednakże kwota grzywny nałożonej na Hoechst została obniżona o 50% ze względu na jej współpracę podczas dochodzenia (motywy 455–466 decyzji).

- 4 Odnośnie do Chisso Komisja uznała, iż przedsiębiorstwo to jako pierwsze przedstawiło decydujące dowody w ramach dochodzenia. Z tego względu skorzystało ono z całkowitego zwolnienia i nie nałożono na nie żadnej grzywny (motywy 439–447 decyzji).

Przebieg postępowania

- 5 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 18 grudnia 2003 r. Hoechst wniosła skargę o stwierdzenie nieważności decyzji w części dotyczącej tej spółki lub, ewentualnie, odpowiednie obniżenie wysokości nałożonej na nią grzywny.

- 6 W dniu 26 kwietnia 2004 r. Chisso złożyło wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta w postępowaniu głównym w celu poparcia żądań Komisji.
- 7 W piśmie złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 1 czerwca 2004 r. Komisja oświadczyła, iż nie ma uwag do wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta.
- 8 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 15 czerwca 2004 r. Hoechst wniosła do Sądu o oddalenie wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta i obciążenie Chisso kosztami postępowania.
- 9 Zgodnie z art. 116 § 1 akapit trzeci regulaminu Sądu prezes piątej izby przekazał tej izbie powyższy wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta.

Co do prawa

Argumenty stron

- 10 Chisso wywodzi przede wszystkim, iż skarga w postępowaniu głównym miała na celu uchylenie decyzji skierowanej specjalnie do niego. W związku z tym Chisso wskazuje, iż dobrowolnie zawiadomiło Komisję o istnieniu kartelu na rynków sorbatów i że dostarczyło jej na to decydujących dowodów. Już sam ten fakt stanowi jego zdaniem o istnieniu wystarczającego interesu prawnego.

- 11 Ponadto Chisso podnosi, iż twierdzenie Hoechst, jakoby Komisja popełniła błąd, nie uznawszy jej za pierwsze przedsiębiorstwo, które współpracowało z Komisją, dotyczy go bezpośrednio. Tymczasem Chisso przytacza szereg okoliczności faktycznych, na których podstawie Komisja słusznie uznała Chisso za pierwsze współpracujące przedsiębiorstwo. Zatem gdyby Sąd przychylił się do argumentów Hoechst, Chisso nie spełniałoby przesłanek koniecznych do skorzystania z całkowitego zwolnienia i obniżenia wysokości grzywny.

- 12 Hoechst uważa z kolei, iż Chisso nie jest adresatem decyzji wydanej w stosunku do niej, która to decyzja jako jedyna jest przedmiotem rozpatrywanej skargi. Zdaniem Hoechst nawet przy założeniu, że decyzja ta jest skierowana zarówno do Chisso, jak i niej samej, Chisso nie ma interesu w przystąpieniu do sprawy w charakterze interwenienta. W związku z tym Hoechst dodaje, iż gdyby wygrała sprawę w przedmiocie skargi, modyfikacja art. 3 lit. b) decyzji nie zmieniałaby nic w innych postanowieniach tej decyzji, w szczególności dotyczących Chisso. Opierając się przede wszystkim na postanowieniu wydanym przez Sąd w dniu 25 lutego 2003 r. w sprawie T-15/02 BASF przeciwko Komisji (Rec. str. II-213), Hoechst twierdzi także, iż w świetle zasady non bis in idem Komisja nie może dokonać ponownej oceny merytorycznej naruszenia prawa będącego przedmiotem decyzji. W każdym razie, nawet gdyby Komisja mogła zmienić decyzję, w szczególności w stosunku do Chisso, jego interes w utrudnianiu tego ponownego badania nie byłby bezpośredni i faktyczny, lecz jedynie pośredni i potencjalny.

Ocena Sądu

- 13 Na mocy art. 40 akapit drugi Statutu Trybunału Sprawiedliwości, mającego zastosowanie w postępowaniu przed Sądem na podstawie jego art. 53 akapit pierwszy, każdej osobie, która uzasadni interes w rozstrzygnięciu sprawy, z wyjątkiem sporów między państwami członkowskimi, między instytucjami Wspólnoty lub między państwami członkowskimi a instytucjami Wspólnoty, przysługuje prawo do interwencji.

- 14 Z utrwalonego orzecznictwa wynika, iż pojęcie interesu w rozstrzygnięciu sprawy — w rozumieniu powołanego wyżej postanowienia — należy określić na podstawie samego przedmiotu sprawy i rozumieć je jako bezpośredni i faktyczny interes w rozstrzygnięciu co do samych żądań, a nie jako interes w odniesieniu do podniesionych zarzutów lub argumentów. Zatem przez „rozstrzygnięcie” sprawy należy rozumieć orzeczenie kończące postępowanie w sprawie wydane przez sąd, przed którym toczy się spór, i to w taki sposób, w jaki byłoby one ujęte w sentencji wyroku. W szczególności należy ustalić, czy zaskarżony akt dotyczy bezpośrednio interwenienta i czy ma on interes w rozstrzygnięciu sprawy. Ponadto z orzecznictwa wynika, iż należy wprowadzić rozróżnienie między osobami wnioskującymi o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta, które mogą uprawdopodobnić, że mają bezpośredni interes w rozstrzygnięciu dotyczącym konkretnego aktu, w stosunku do którego został wniesiony wniosek o stwierdzenie nieważności, a osobami mogącymi jedynie uprawdopodobnić, że mają pośredni interes w rozstrzygnięciu sprawy ze względu na podobieństwa między ich sytuacją a sytuacją jednej ze stron (postanowienia Prezesa Trybunału z dnia 17 czerwca 1997 r. w sprawach połączonych C-151/97 P(I) i C-157/97 P(I) National Power i PowerGen, Rec. str. I-3491, pkt 51–53 i pkt 57; postanowienie w sprawie BASF przeciwko Komisji przywołane w pkt 12 powyżej, pkt 26 i pkt 27, oraz postanowienie Sądu z dnia 4 lutego 2004 r. w sprawie T-14/00 Ulestraten, Schimmert en Hulsberg i in. przeciwko Komisji, Rec. str. II-497, pkt 11 i pkt 12).
- 15 Należy najpierw wspomnieć, iż w niniejszym przypadku Hoechst „wniosła do Sądu o: 1. stwierdzenie nieważności decyzji [...] w części, w której ta decyzja [jej] dotyczy [...]; 2. ewentualnie, odpowiednie obniżenie wysokości grzywny nałożonej [...] [w decyzji]”.
- 16 Po drugie, należy podkreślić, że decyzję — jakkolwiek została ona wydana w formie pojedynczego aktu — należy postrzegać jako zbiór indywidualnych decyzji, w których ustalone zostało, jakimi naruszeniami prawa zostają obciążone przedsiębiorstwa będące ich adresatami, jak również na podstawie których ewentualnie na te przedsiębiorstwa zostały nałożone grzywny, co też zresztą potwierdza treść decyzji, a w szczególności jej art. 1 i art. 3 (zob. podobnie postanowienie BASF przeciwko Komisji przywołane w pkt 12 powyżej, pkt 31, oraz przywołane tam orzecznictwo).
- 17 Po trzecie, należy przypomnieć, iż sąd wspólnotowy nie może orzekać ultra petita, zatem stwierdzenie nieważności nie może wychodzić poza żądania skarżącego.

W przypadku gdy jeden z adresatów decyzji postanawia wnieść skargę o stwierdzenie jej nieważności, sąd wspólnotowy rozpatruje jedynie te elementy decyzji, które dotyczą tego adresata. Natomiast elementy decyzji, które dotyczą innych adresatów i które nie zostały zaskarżone, nie stanowią przedmiotu sporu podlegającego rozstrzygnięciu sądu wspólnotowego (wyroki Trybunału z dnia 14 września 1999 r. w sprawie C-310/97 P Komisja przeciwko AssiDomän Kraft Products i in., Rec. str. I-5363, pkt 52 i pkt 53, oraz z dnia 15 lutego 2001 r. w sprawie C-239/99 Nachi Europe, Rec. str. I-1197, pkt 24 i pkt 25).

- 18 Należy wreszcie zauważyć, że o ile absolutna skuteczność wyroku sądu wspólnotowego stwierdzającego nieważność obejmuje zarówno sentencję, jak i motywy stanowiące podstawę tego wyroku, niemniej nie może ona pociągać za sobą nieważności aktu, który nie został poddany ocenie sądu wspólnotowego i który jest niezgodny z prawem z tego samego powodu. Uwzględnienie uzasadnienia, które przedstawia dokładne powody przemawiające za niezgodnością z prawem stwierdzoną przez sąd wspólnotowy, ma jedynie na celu ustalenie dokładnego znaczenia tego, co zostało orzeczone w sentencji. Motyw wyroku stwierdzającego nieważność nie może mieć mocy wiążącej dla osób, które nie były stronami w postępowaniu i w odniesieniu do których wyrok nie może zawierać żadnego rozstrzygnięcia (wyrok w sprawie Komisja przeciwko AssiDomän Kraft Products i in. przywołany w pkt 17 powyżej, pkt 54 i pkt 55).
- 19 W tych okolicznościach wyrok Sądu stwierdzający nieważność decyzji w części dotyczącej Hoechst lub zmieniający wysokość grzywny nałożonej na Hoechst nie mógłby wywrzeć wpływu na postanowienia decyzji dotyczące Chisso.
- 20 Wobec powyższego Chisso ma interes w tym, by żądania Hoechst przedstawione w postępowaniu głównym zostały odrzucone jedynie o tyle, o ile wspomniane powyżej stwierdzenie nieważności lub zmiany, które podważyłyby prawidłowość ustaleń i ocen dotyczących Chisso zawartych w decyzji, mogłyby ewentualnie skłonić Komisję do cofnięcia całkowitego zwolnienia przyznanego Chisso.

- 21 W każdym razie, nawet przy założeniu, że Komisja mogłaby zmienić postanowienia decyzji zapewniające Chisso zwolnienie, interes wskazany w pkt 20 powyżej nie stanowiłby interesu bezpośredniego i faktycznego w rozumieniu orzecznictwa, lecz jedynie interes pośredni i potencjalny. Zresztą w takim przypadku Chisso mogłoby zawsze bronić swoich racji w ramach skargi o stwierdzenie nieważności, którą mogłoby wnieść do Sądu na taką niekorzystną decyzję Komisji (zob. podobnie postanowienie BASF przeciwko Komisji przywołane w pkt 12 powyżej, pkt 37).
- 22 W świetle powyższych rozważań należy stwierdzić, iż interes, na który powołuje się Chisso, nie może zostać uznany za bezpośredni i faktyczny interes w rozstrzygnięciu sprawy w rozumieniu art. 40 akapit drugi Statutu Trybunału. W konsekwencji jej wnioski o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta musi zostać oddalone.

W przedmiocie kosztów

- 23 Na mocy art. 87 § 1 regulaminu Sąd rozstrzyga o kosztach w wyroku lub postanowieniu kończącym postępowanie. Ponieważ niniejsze postanowienie kończy postępowanie w stosunku do Chisso, należy rozstrzygnąć o kosztach związanych z jego wnioskiem o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta.
- 24 Zgodnie z art. 87 § 2 regulaminu Sądu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Chisso przegrało sprawę, gdyż jego wniosek nie został uwzględniony, zatem zgodnie z żądaniami Hoechst należy obciążyć je jego własnymi kosztami, jak również kosztami poniesionymi przez Hoechst w związku z obecnym postępowaniem w sprawie interwencji. Ponieważ Komisja nie zgłosiła takich żądań, poniesie ona własne koszty postępowania.

Z powyższych względów

SĄD (piąta izba)

postanawia, co następuje:

- 1) **Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta zostaje oddalony.**
- 2) **Chisso zostaje obciążone kosztami poniesionymi przez Hoechst związanymi z postępowaniem w sprawie interwencji, jak również swoimi własnymi kosztami.**
- 3) **Komisja pokrywa własne koszty związane z postępowaniem w sprawie interwencji.**

Sporządzono w Luksemburgu w dniu 16 grudnia 2004 r.

Sekretarz

H. Jung

Prezes

M. Vilaras